

Op 20 september 1984 heeft minister Braks het meerjarenplan bosbouw aan de Tweede Kamer aangeboden. In het plan komen zowel de toekomstige ontwikkelingen binnen het bestaande bos aan de orde, als de uitbreiding van het bosareaal, produktiebeplantingen en weg- en grensbeplantingen.

De eigenlijke planperiode loopt tot het jaar 2000.

Door de aard van het onderwerp moet het beleid voor de planperiode geplaatst worden binnen het beleid op een veel langere termijn. Als uiteindelijke planhorizon is daarom het midden van de volgende eeuw aangehouden!

In dit artikel wordt een samenvatting van het meerjarenplan gegeven met speciale aandacht voor de populier.

Meerjarenplan Bosbouw

*I. van Vliet,
Nationale Populieren Commissie.*

Als onderdeel van de inspraakprocedure heeft de minister van Landbouw de N.P.C. verzocht, haar standpunten hierover aan hem kenbaar te maken. Deze inspraakreactie staat in het hierna volgende artikel afgedrukt.

Inleiding

Bij het publiceren van de regeringsbeslissing over de Nota Landelijke Gebieden heeft de regering aangekondigd te zijnertijd een meerjarenplan voor de bosbouw uit te brengen.

Dit meerjarenplan Bosbouw, dat nu is verschenen kan worden gekenschetst als een sektorbeleidsnota, waarin het specifieke bosbouwbeleid van de regering wordt gepresenteerd. In het plan wordt een nadere uitwerking gegeven van de beleidsvoorstellen uit de tegelijkertijd verschenen 'groene' struktuurschema's (de Struktuur-

schema's Landinrichting, Natuurbehoud en Openluchtrecreatie), voorzover die op de bosbouw betrekking hebben. Tevens zijn de beleidsvoornemens van de Minister van Economische Zaken ten aanzien van de houtvoorziening in de afweging betrokken evenals de landschappelijke aspecten en de financiële consequenties.

Het meerjarenplan heeft het karakter van een beleidsvoornemen. Na de fase van inspraak, advisering en bestuurlijk overleg die nu ingaat, zal naar verwachting in de tweede helft van 1985 een definitieve regeringsbeslissing worden genomen. Daarna zal de Tweede Kamer zich over het Meerjarenplan uitspreken.

Het bos in Nederland

Nederland heeft ruim 300.000 ha bos. Dat lijkt een hele oppervlakte, maar het is in vergelijking met andere Europese landen tamelijk weinig.

Maar ongeveer 8% van ons land is bezet met bos, tegen bijvoorbeeld 29% in West-Duitsland. Het Nederlandse landschap maakt overigens vaak de indruk dat er meer bos aanwezig is dan die 8%. Dat komt omdat er langs wegen, kanalen en kavelgrenzen een vrij grote hoeveelheid kleinere boomgroepen en rijbeplantingen voorkomt, met een totale oppervlakte van naar schatting 35.000 ha. Door hun vorm en omvang zijn die elementen echter niet als bos aan te merken.

Welke oppervlakte nodig is om een echt bos te laten ontstaan, hangt sterk af van de groeiplaatsomstandigheden. In de overzichten die in het Meerjarenplan zijn opgenomen, is als 'bos' alle opgaande beplanting opgenomen die groter is dan een halve hectare en breder dan 30 meter. Dit criterium wordt ook in de nationale en internationale bosstatistiek aangehouden.

Voor de goede orde zij overigens opgemerkt dat het Meerjarenplan Bosbouw niet alleen betrekking heeft op bos, maar ook op de opgaande beplantingen die in feite niet als bos kunnen worden aangemerkt (weg- en grensbeplantingen, beplantingen bestaande uit snelgroeende boomsoorten met uitsluitend een produktiedoelstelling, en elementen kleiner dan een halve hectare).

Het in Nederland aanwezige bos is ongelijkmatig over het land verspreid.

Deze ongelijkmatige spreiding van het bos over het land heeft historische oorzaken. In het verre verleden was ons land voor een groot deel met bos bedekt. Door ontgin-

ning voor de landbouw en door het kappen van hout voor brandstof, scheepsbouw en woningbouw was daarvan aan het begin van de vorige eeuw nog maar 50.000 ha over. Sinds die tijd is de oppervlakte weer toegenomen tot thans dus ongeveer 300.000 ha. Het merendeel van ons bos is dus nog erg jong en eigenlijk nog nauwelijks 'echt bos'.

Een echt, volwassen bos ontstaat niet van de ene dag op de andere. Er zijn vaak honderden jaren voor nodig voordat een kale vlakte is veranderd in een evenwichtig en stabiel bos. Daarin komen verschillende soorten bomen van allerlei leeftijden voor. Het merendeel van de Nederlandse bossen komt voor op groeiplaatsen waar nog maar relatief kort bos aanwezig is (60% korter dan 100 jaar, slechts 13% langer dan 200 jaar). Hierdoor nemen pionierboomsoorten als grove den, lariks en populier nog een relatief grote plaats in zoals blijkt uit het onderstaande overzicht van de boomsoortenverdeling binnen ons bosareaal.

Boomsoortenverdeling

Loofboomsoorten

eik	12%
beuk	2%
berk	2%
es	2%
populier	6%
overige	2%
totaal	26%

Naaldboomsoorten

grove den	47%
douglas	7%
lariks	8%
Corsicaanse den	4%
overige	8%
totaal	74%

Wensen vanuit de samenleving

In de samenleving bestaat een aantal verschillende wensen ten aanzien van het bos in Nederland. Die wensen kunnen niet allemaal volledig worden vervuld. Dat komt omdat de wensen vaak de mogelijkheden van ons bos overtreffen, bijvoorbeeld de wensen t.a.v. de houtproductie. Bovendien kan het volledig vervullen van de wensen vanuit één bepaalde sektor onevenredige beperkingen aan het vervullen van ander functies opleggen. Er moet daarom een afweging van belangen plaatsvinden. Daarbij mogen natuurlijk ook de financiële consequenties van het honoreren van de verschillende wensen niet uit het oog verloren worden.

De wensen t.a.v. de functies die ons bos moet vervullen, zijn in grote lijnen al in de nota's van de rijksoverheid aangegeven: in de Nota Landelijke Gebieden, de strukturaarschema's Openluchtrecreatie, Natuurbehoud en Landinrichting, en de beleidsvoornemens van de minister van Economische Zaken t.a.v. houtvoorziening en houtproductie.

De kern van wat er in al deze nota's staat is het volgende:

- De mogelijkheden voor de openluchtrecreatie moeten worden vergroot, vooral binnen de stadsgewesten. Daarvoor is aanleg van nieuw bos in bosarme en drukbevolkte regio's gewenst.

- De houtoogst moet worden opgevoerd. Binnen 50 jaar moeten we onze zelfvoorzieningsgraad in hout en houtprodukten opvoeren van 8% tot 25%. Er moet ook meer hout op commerciële basis worden geproduceerd.

- De mogelijkheden voor de ontwikkeling van natuurwaarden in onze bossen moeten worden vergroot. Bovendien zou een gedeelte van het bos, ca 15%, speciaal voor de natuur bestemd moeten worden, terwijl daar geen hout meer zou moeten worden geoogst.

- Bij opnieuw inrichten van het landschap (ruilverkaveling, herinrichting, weganaanleg, enz.) moet de landschappelijke structuur worden versterkt in samenhang met de functies die een gebied heeft. Daarmee moet bij aanleg van bos en kleinere beplantingen rekening worden gehouden.

Deze wensen zijn overigens niet de maximale wensen vanuit een bepaalde sektor. Er is natuurlijk al enigszins rekening gehouden met de aanwezigheid van andere belangen en de mogelijkheden van onze bossen.

Voor het Meerjarenplan Bosbouw gelden de bovenstaande wensen als beleidsuitgangspunten. Op basis daarvan wordt het bosbouwbeleid geformuleerd, na nadere afweging, en rekening houdend met de mogelijkheden van ons bos en de financiële consequenties. Schema 1. toont het besluitvormingsproces in het Meerjarenplan Bosbouw t.a.v. het bestaande bos.

Doelstellingen van het bosbouwbeleid

Al vele jaren is uitgangspunt van het beleid van de rijksoverheid dat het bos dermate belangrijke functies voor de samenleving vervult dat het in stand moet worden gehouden. Dit ondanks de vele andere aanspraken die op de in Nederland beschikbare ruimte worden gedaan. Aangezien het bestaande oppervlakte bos ontoereikend is om te voldoen aan de in de samenleving t.a.v. het bos levende wensen, wordt de laatste jaren bovendien gestreefd naar uitbreiding van het bosareaal.

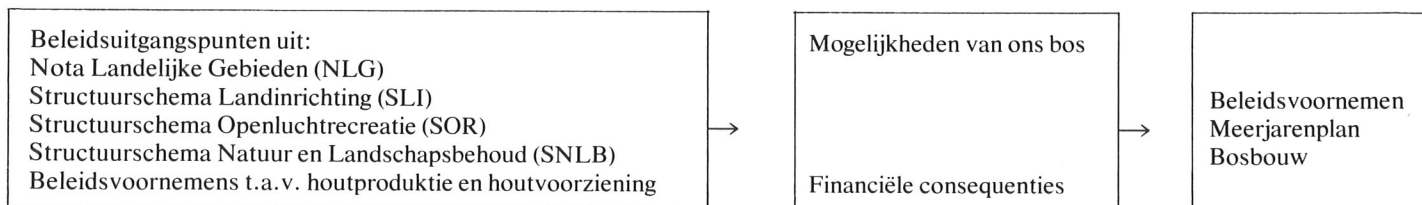
De instandhouding en de uitbreiding van het bosareaal brengen vanzelfsprekend kosten met zich mee: kapitaal, arbeid, grond, in geringe mate ook energie. Stuk voor stuk zijn dit factoren die ook kunnen dienen om aan andere maatschappelijke behoeften te voldoen. Het is gewenst ze zo laag mogelijk te houden en het bosbedrijf een zo gezond mogelijke economische basis te geven. Een en ander vormt de basis voor de doelstellingen van het bosbouwbeleid die zijn opgenomen in hoofdstuk 2 van het Meerjarenplan.

De *hoofddoelstelling* van het beleid van de rijksoverheid op het gebied van bos en bosbouw is:

'Het binnen het kader van het totale overheidsbeleid bevorderen van zodanige voorwaarden en omstandigheden dat het bosareaal in Nederland naar omvang en kwaliteit zo goed mogelijk tegemoet komt aan de in de samenleving bestaande wensen ten

Schema 1.

Besluitvormingsproces Meerjarenplan Bosbouw

aanzien van de funktievervulling van het bos nu en in de toekomst, op een door die samenleving geaccepteerd kostenniveau'.

Behalve deze hoofddoelstelling is nog een aantal niet-termijngebonden doelstellingen opgenomen en bovendien een aantal termijngebonden doelstellingen. Deze laatste gelden thans, maar het is denkbaar dat ze aangepast zullen worden bij sterk wijzigende maatschappelijke ontwikkelingen.

Als voorbeeld van een niet-termijngebonden doelstelling noemen wij:

'Het op dezelfde plaats in stand houden en ontwikkelen van het bosareaal'.

Meer volwassen boslevensgemeenschappen hebben een hoge waarde voor o.a. houtproductie, natuurbehoud en openluchtrecreatie. Voor het ontstaan van zulke bossen moet het bos vele generaties achtereen op dezelfde plaats in stand worden gehouden en dient het beheer te worden afgestemd op het tot stand brengen van en zo volledig mogelijk ontwikkelde boslevensgemeenschap. De noodzaak om aan deze voorwaarden te voldoen is niet tijdgebonden. Wat wij ook van ons bos verlangen, het bos zal bijna altijd beter aan de wensen kunnen voldoen naarmate het ouder is.

Als voorbeeld van een termijngebonden doelstelling kan gelden:

'Het op een door de samenleving geaccepteerde kostenniveau optimaal laten functioneren van het Nederlandse bos ten behoeve van:

de openluchtrecreatie,
het produceren en oogsten van hout,
het instand houden en ontwikkelen van natuurwaarden,
het leveren van een bijdrage aan de kwaliteit van het landschap'

Voor zover wij dat thans kunnen overzien is dit een doelstelling, die voor een zeer lange periode zou kunnen gelden. Uit het verleden kunnen we echter leren dat een doelstelling als deze zich relatief snel en onverwacht kan wijzigen. Zo waren bij de aanleg van een groot deel van onze bossen in de eerste helft van deze eeuw de werkgelegenheid en het vastleggen van zandverstuivingen belangrijke doelstellingen. Inmiddels zijn deze doelstellingen echter op het tweede plan geraakt. Openluchtrecreatie is er als belangrijke doelstelling bijgekomen.

De hoofdlijnen van het beleid

In een notedop zou dat beleid zó kunnen worden samengevat: de regering wil streven naar meer 'volwassen' bossen, met een grotere variatie aan boomsoorten, een groter aandeel loofhout, gemiddeld langere omlopen, en een evenwichtiger leeftijds-

opbouw dan thans het geval is. Het resultaat zal een bosareaal zijn dat een hogere waarde heeft voor de houtproductie, het natuurbehoud en de openluchtrecreatie. Ook zal het beter bestand zijn tegen ziekten en andere calamiteiten, en zal het, gemiddeld genomen, positieve bedrijfsresultaten hebben.

Het grootste deel van het areaal zal beheerd worden met als doel een zogenaamde meervoudige funktievervulling (zowel houtproductie, openluchtrecreatie als natuurbehoud). In een kleiner deel (ca. 18%) zal het beheer vooral op behoud en ontwikkeling van natuurwaarden zijn afgestemd.

Het bos zal zoveel mogelijk op dezelfde plaats in stand gehouden worden. Ontgrondingen, bouwactiviteiten en dergelijke worden in bossen tegengegaan. Daarvan kan alleen, bij hoge uitzonderingen, worden afgeweken als er zwaarwegende andere maatschappelijke belangen zijn en er geen alternatieven zijn. Er moet dan wel compenserende bebossing voor in de plaats komen.

Het areaal bos zal worden uitgebreid met 30.000 à 35.000 ha bos (waarvan $\frac{1}{3}$ in de Randstad, $\frac{1}{3}$ in de Flevopolders en $\frac{1}{3}$ in de rest van Nederland), ca. 15.000 ha primair op produktie gerichte beplantingen met korte omlopen, en ca. 10.000 km extra weg- en grensbeplantingen.

Bosdoeltypen

Ten behoeve van het Meerjarenplan Bosbouw is een planningsstelsel ontwikkeld, het zogenaamde bosdoeltypensysteem. Omdat dit planningsstelsel in het Meerjarenplan, en ook in de latere uitwerking daarvan, een belangrijke plaats inneemt, lichten we in deze samenvatting in het kort toe hoe het is opgezet.

Het huidige Nederlandse bosareaal laat zich op basis van wordingsgeschiedenis, leeftijd en groeiplaats onderscheiden in een 13-tal bostypen.

Uit ieder op dit moment bestaand bostype kan in de toekomst, laten we zeggen binnen de komende 75 jaar, een aantal andere, nieuwe bostypen worden ontwikkeld. Gezien het toekomstige karakter ervan worden deze toekomstige bostypen in het Meerjarenplan 'bosdoeltypen' genoemd. In totaal worden 42 van zulke bosdoeltypen onderscheiden. Daarvan zijn er 22 'veelzijdige' bosdoeltypen: zij zijn gericht op zowel houtproductie als natuurbehoud en openluchtrecreatie.

Een 15-tal bosdoeltypen is speciaal op behoud en ontwikkeling van de natuur gericht. Vijf bosdoeltypen zijn primair bedoeld voor de produktie van hout in korte omlopen. Slechts 2 bosdoeltypen hebben op populier betrekking, nl. één veelzijdig

bosdoeltype, met een omloop van 25-40 jaar, een één korte omlooptype, met een omloop van 15-25 jaar. In principe zijn alle bosdoeltypen zo gekozen dat de opbrengsten opwegen tegen de kosten van het beheer van het bos zelf. Per bosdoeltype wordt een aantal ter zake doende factoren omschreven, zoals boomsoort en omloop, houtopbrengst, bodemvegetatie, verjonging, rekreatief gebruik en bedrijfsresultaten. Het bosdoeltypensysteem geeft inzicht in alle verschillende mogelijkheden van onze bossen en in de gevolgen van keuzen voor bepaalde mogelijkheden.

Bossamenstelling

Met behulp van het bosdoeltypensysteem heeft de regering gekozen voor een toekomstige samenstelling van ons bosareaal die het beste recht lijkt te doen aan de verschillende t.a.v. het bos geformuleerde wensen. Deze bossamenstelling kan bovendien over het geheel genomen in de toekomst een positief bedrijfsresultaat opleveren.

De meest in het oog springende kenmerken van de toekomstige bossamenstelling zijn de volgende:

- vergroting van het aandeel loofboomsoorten van 26% naar 45%, onder andere als gevolg van de uitbreiding van het bosareaal op de rijkere gronden;
- afname van het areaal grove den van 47% naar 23% ten gunste van douglas en loofboomsoorten als gevolg van de omvorming van grote oppervlakten pionierbossen in de komende decennia;
- het aantal bossen waarin een spontane ontwikkeling wordt nagestreefd, neemt toe van ca. 10.500 ha naar 35.000 ha;
- het aandeel gemengd bos stijgt van 16% tot 59%;
- toename van de oppervlakte bos met een omloop van 80 jaar en langer van 30% naar 83%;
- toename van de houtproduktie in het bestaande areaal van 0,85% miljoen m³ tot 1,20 miljoen m³;
- het aandeel populier in het *bestaande* bos neemt af van ca. 16.700 ha (6% van 279.000 ha) naar 7.500 ha;
- bij de nieuw aan te leggen bossen en beplantingen zal populier echter een belangrijke rol spelen. De 15.000 ha produktiebeplantingen, dit is nieuw aangelegd bos, met een omloop korter dan 25 jaar, waarvoor op aanvraag geen herplantplicht geldt, zullen vrijwel geheel uit populieren bestaan. Van de 30.000 à 35.000 ha nieuw (blijvend) bos zal 13.000 ha populier zijn en ook zullen populieren een groot aandeel, zij het niet nader omschreven, in de nieuw aan te leggen weg- en grensbeplantingen innemen.

Tabel 1. Overzicht van de voornaamste kenmerken van de door de regering voorgestane toekomstige bossamenstelling (inklusief het nieuw aan te leggen areaal)

	Binnen het huidige areaal	Binnen het nieuw aan te leggen areaal	Totaal toekomstige bossamenstelling	%
1. Boomsoortenverdeling (ha)				
spontaan	34 500	500	35 000	11,1
eik	38 000	8 000	46 000	14,7
beuk	15 000	500	15 000	4,9
es	9 500	5 500	15 000	4,8
populier	7 500	13 000	20 500	6,5
berk	7 000		7 000	2,2
overige loofbomen	2 000	1 500	3 500	1,1
grove den	71 000	1 000	72 000	22,9
douglas	72 000		72 000	22,9
Corsicaanse den	20 000	5 000	25 000	8,0
overige naaldbomen	2 500		2 500	0,8
2. Samenstelling van de opstanden (ha)				
spontaan bos	34 500	500	35 000	11,1
hakhoutbos	2 500		2 500	0,8
gemengd loofbos	28 000	4 500	32 500	10,4
gemengd naaldbos	38 500		38 500	12,3
gemengd naald-loofbos	74 000	2 000	76 000	24,2
loofbos	19 000	23 000	42 000	13,4
naaldbos	82 500	5 000	87 500	27,9
3. Schaal van de verjongingsvlakten (ha)				
spontane ontwikkeling	34 500	500	35 000	11,1
0—4 are	17 500	4 500	22 000	7,0
4—25 are	14 000	500	14 500	4,6
25 are—1 ha	184 000	11 500	195 500	62,3
1 ha en groter	29 000	18 000	47 000	15,0
4. Omloop				
maximale levensduur	34 500	500	35 000	11,1
150 jaar en langer	21 000		21 000	6,7
80—150 jaar	189 000	16 000	205 000	65,3
korter dan 80 jaar	34 500	18 500	53 000	16,9
5. Houtopbrengsten (m³)¹				
naaldhout	837 000	35 000	872 000	62,0
hard loofhout	304 000	68 000	372 000	26,5
zacht loofhout	54 000	108 000	162 000	11,5
Totaal	1 195 000	211 000	1 406 000	
6. Financiële resultaten (fl/ha/jr.)²				
saldo houtopbrengst/vegetatiebeheer	300	350	310	—

Tabel 2. Overzicht samenstelling jaarlijkse houtproductie Nederland

	Bestaand bos (m ³)	35.000 ha nieuw bos (m ³)	Weg- en grensbeplantingen*	Productiebeplantingen (m ³)	Totaal (m ³)	Totaal (%)
naaldhout	837.000	35.000	—	—	872.000	45,2
zacht loofhout	54.000	108.000	200.000	225.000	587.000	30,4
hard loofhout	304.000	68.000	100.000	—	472.000	24,4
totaal	1.195.000	211.000	300.000	225.000	1.931.000	100

* Inklusief het bestaande areaal

¹ Bij deze opbrengsten is de houtoogst uit weg- en grensbeplantingen en productiebeplantingen niet inbegrepen.

² De per bosdoeltype vermelde financiële gegevens hebben uitsluitend betrekking op de opbrengsten uit houtverkoop en de kosten van het beheer van het bos als zodanig (het beheer van de vegetatie). Het niveau van kosten en opbrengsten dat bij elk bosdoeltype is aangegeven, wordt bereikt gemiddeld over de gehele omloop op het moment dat het betreffende bosdoeltype als lopend systeem is gerealiseerd.

Er is uitgegaan van het loon- en prijsniveau per 1-1-1984. Vaste bedrijfskosten, de kosten van inrichting en funktiebeheer en nevenopbrengsten zijn bij de vermelde bedragen nog niet betrokken.

Funktieervulling

- De toekomstige bossamenstelling die door de regering wordt voorgesteld, leidt tot de vanuit de *houtproductie* (beleidsvoornemens van de minister van Economische Zaken t.a.v. houtproductie en houtvoorziening) gewenste diversiteit in boomsoorten en afmetingen, en resulteert op de lange termijn in een jaarlijkse houtproductie van de samenstelling, zoals genoemd in tabel 2.

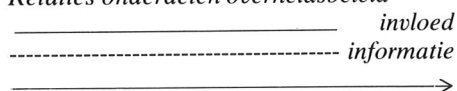
- In veruit het grootste deel van het bosareaal zal blijvend sprake zijn van meer- of eenvoudige funktieervulling. Deze bossen zijn waardevol voor zowel de houtproductie als voor het natuurbehoud en de openluchtrecreatie.

- Ten behoeve van het natuurbehoud zal er naar worden gestreefd aan 18% van het basareaal een aksent natuur toe te kennen. Daarbinnen zal op den duur in 11% de houtproductie achterwege blijven. Het aksent natuur zal met name worden toegekend aan grote delen van de oude bossen, duinbossen, moeras- en spontane bossen en stuifzandbossen. Ook in de meervoudig funktioneerende bossen zullen de natuurwaarden door de wijzigingen in de samenstelling aanzienlijk toenemen.

- De waarde voor de openluchtrecreatie neemt eveneens toe als gevolg van de grotere variatie in het bos. Het streven zal erop gericht zijn in ca. 80% van het bosareaal weinig of vrijwel geen beperkingen aan het rekreatief gebruik op te leggen, vanzelfsprekend voor zover het bos geen schade van het rekreatief gebruik ondervindt. De mogelijkheden tot natuurkamperen in de staatsboswachterijen zullen worden uitgebreid.

Schema 2.

Relaties onderdelen overheidsbeleid

Regionale bosplannen en ruimtelijke ordening

Het beleid dat de regering voor het Nederlandse bos onder woorden heeft gebracht in het Meerjarenplan Bosbouw, is niet zodanig geformuleerd dat het direkt vertaald kan worden in beheersplannen voor een zeker bosgebied. Daarvoor is het nodig over een nadere uitwerking van het rijksbeleid op een lager schaalniveau te kunnen beschikken. Het is bovendien gewenst om bij een dergelijke uitwerking een relatie te leggen met andere onderdelen dan overheidsbeleid, met name het ruimtelijk beleid op provinciaal niveau.

Met het oog daarop zal de regering het toestand komen van zogenaamde Regionale bosplannen bevorderen. Voorlopig zal dit op experimentele basis plaatsvinden. Regionale bosplannen moeten voor een provincie (of een deel daarvan) een uitwerking zijn van het landelijk bosbouwbeleid naar het provinciale niveau. Bovendien moeten deze plannen een koppeling vormen tussen bosbouwbeleid en ruimtelijk beleid in de provincie.

In schema 2 wordt dit grafisch weergegeven:

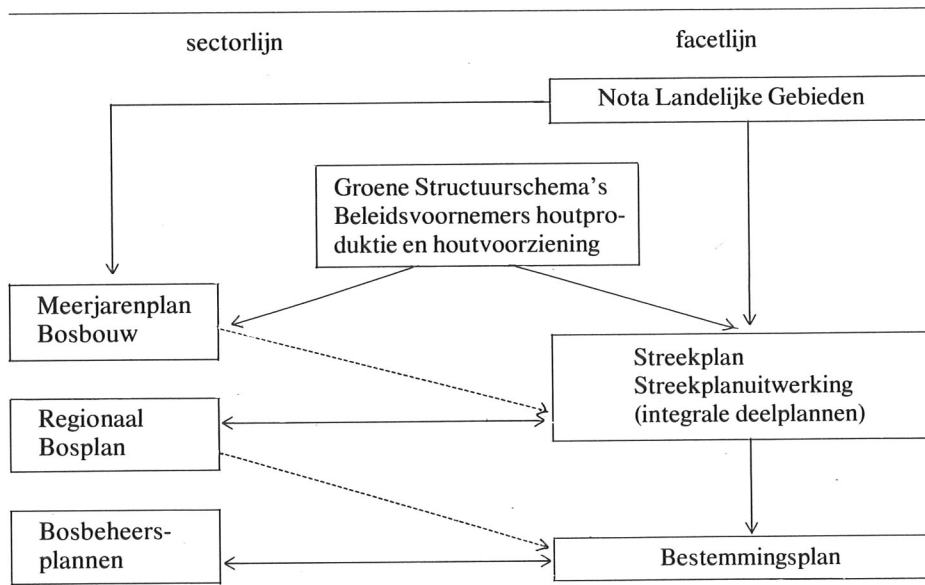
Het instrumentarium

Het instrumentarium kan, in de ruimste zin, worden opgevat als de middelen die ter beschikking staan om een bepaald doel, hier het beleid uit het Meerjarenplan, te verwezenlijken.

Bij het Meerjarenplan moet daarbij onderscheid gemaakt worden in beleid t.a.v. bestaand bos en het nieuw aan te leggen bos. In feite wordt voor het bestaande bos geen nieuw instrumentarium aangegeven. Belangrijke hulpmiddelen voor de rijksoverheid, en dan meer in het bijzonder het Ministerie van Landbouw en Visserij, zijn onderzoek, onderwijs en voorlichting. Deze drie kunnen behulpzaam zijn bij het bevorderen van een verantwoorde bosbouwkundige planning middels beheersplannen, het bosdoeltypensysteem en een afstemmen op de nieuwe omstandigheden van wetten en regelingen.

De Boswet, regionale bosplannen en het bestaande stelsel van subsidies zijn eveneens belangrijke hulpmiddelen.

Wat betreft het nieuw aan te leggen bos moet een aantal zaken gemeld worden. Ook hier zijn de regionale bosplannen een belangrijk instrument. Nadere uitwerking van lokatiekeuze en financiering van nieuw

bos in de Randstad zal plaatsvinden in de nota 'Ruimtelijk Kader Randstadgroenstructuur', die inmiddels is verschenen. Voor de aanleg van nieuw bos zijn twee regelingen vanuit het Ministerie van Landbouw en Visserij van belang. Dit zijn de 'Regeling bijdragen bebossingen' en de 'Regeling bijdragen werkgelegenheid in de bosbouw 1984-1985'. Daarnaast heeft de minister van Economische Zaken 15 miljoen ter beschikking gesteld teneinde de aanleg van snelgroeiend bos ten behoeve van de houtproductie te stimuleren. Deze regeling, de 'Regeling bijdragen aanleg snelgroeiend bos' voorziet in een eenmalige bijdrage van f 3.000 per ha. Tenslotte dient vermeld te worden dat vanaf 1 januari 1986 jaarlijks 7 miljoen extra op de begroting van Staatsbosbeheer komt ten behoeve van de aankoop van grond en de aanleg en inrichting van nieuw bos, met name in de Randstad.

Inspraak, Bestuurlijk overleg en Advisering

Nu het Beleidsvoornemen Meerjarenplan Bosbouw aan de Tweede Kamer is aangeboden, ging de procedure van start die uiteindelijk tot de regeringsbeslissing zal leiden.

In de eerste plaats vond op bestuurlijk niveau overleg met de provincies plaats. Ook vroeg de minister een aantal betrokken adviesorganen, waaronder de Bosbouwvoorlichtingsraad, om advies over het beleidsvoornemen.

Tergelijkertijd bestond voor belanghebbenden en belangstellenden de mogelijkheid tot inspraak. De inspraaktermijn liep tot 1 maart 1985.

Een samenvatting, waarin de belangrijkste punten uit het plan zijn opgenomen, is gratis verkrijgbaar bij Staatsbosbeheer, Afdeling In- en Externe Betrekkingen, Postbus 20020, 3502 LA Utrecht

